

Granskning av årsredovisning 2020

Sölvesborgs kommun

Projektledare: Mattias Johansson, Auktoriserad revisor, Certifierad kommunal revisor

Uppdragsledare: Anna Hilmarsson, Certifierad kommunal revisor

Projektmedarbetare: Annie Milvén, Camilla Westdahl, Flora Morina

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	11
Rekommendationer	12

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis Uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt	

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisnings sed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-03-09 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-03-22.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Kommunen har under året arbetat med att implementera och anpassa sig mot RKR:s rekommendation 15, förvaltningsberättelse. Det finns innehållsmässigt en viss förbättringspotential för att kommunen ska anses följa RKR 15 fullt ut.

Förbättringspotentialen gäller generellt i förvaltningsberättelsen, bland annat har upplysning ej lämnats om finansiella risker.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt.

Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer dock att det innehållsmässigt finns en viss förbättringspotential för att kommunen ska anses följa RKR R15 fullt ut.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i Budget 2019 (KF §156/2018) fastställt ett måldokument för perioden 2019-2022 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Kommunstyrelsen lämnar ej någon kommentar om måluppfyllelse för verksamheten under avsnitt för *God ekonomisk hushållning*, redogörelse görs istället under avsnitt *Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten*. Detta är en avvikelse mot RKR:s Rekommendation 15 Förvaltningsberättelse där det anges att såväl de finansiella som de verksamhetsmässiga målen ska behandlas under avsnitt *God ekonomisk hushållning*.

Kommunstyrelsen lämnar, i likhet med tidigare år, inte någon sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020.

Finansiella mål	Utfall 2020	Måluppfyllelse
Det samlade resultat under perioden skall utgöra minst 50 mnkr.	Det samlade resultatet för år 2019 (22,6 mkr) och år 2020 (43,4 mkr) är 66 mkr. Räkna vi in resultat enligt budget 2021 (10 mkr), resultat enligt plan 2022 (10 mkr), blir det samlade resultatet 86 mkr.	Efter andra året är prognosen att resultatet går i rätt riktning mot att tillgodose målet om minst 50 mkr under mandatperioden.
Investeringsnivån under perioden skall inte vara högre än avskrivningarna och driftöverskotten när investeringar i nya bostadsområden undantagits.	Investeringsnivån för år 2020 uppgår till 58,9 mkr (2019: 55,3 mkr), jämfört med avskrivningar och driftöverskott som uppgår år 2020 till 75,7 mkr (2019: 53,7 mkr). Räkna man in även budget 2021 och plan för 2022 förväntas investeringsnivån uppgå till 293,4 mkr jämfört med driftöverskott och avskrivningar som förväntas uppgå till 224,9 mkr.	Efter andra året uppnås målet, dock förväntas det under mandatperioden ej uppnås.
Soliditeten skall 2022 vara på minst samma nivå som 2018 (65 %)	Soliditeten för 2020-12-31 uppgår till 68 %.	Soliditeten efter andra året uppgår till minst samma nivå som år 2018, vilket innebär att målet uppfylls för året 2020. Dock förväntas det under mandatperioden ej uppnås med nuvarande plan.

Av redovisningen i förvaltningsberättelsen förs ett resonemang kring årets och periodens förväntade utfall där samtliga tre mål kan ses uppfyllda för år 2020, men att målen kommer slutligt att utvärderas efter perioden 2019-2022. Det noteras särskilt att med nuvarande investeringsnivå de kommande åren kommer mål 2 ovan inte heller att bli uppfyllt för mandatperioden. Likaså behöver kommunen vidta åtgärder med antingen minskade investering eller bättre resultat för att bibehålla en soliditet på 65 % år 2022 (mål 3).

Mål för verksamheten

Kommunen har under år 2009 fastställt mål och visioner för hela kommunen i så kallade strategiska områden och inriktningsmål. De strategiska områdena är livsmiljö, arbete och näringsliv, infrastruktur och kommunikation samt service och värdskap.

Styrelsen och nämndernas beslutade mål redovisas under respektive nämndsavsnitt. Till dessa mål kopplas handlingsplaner och beslutas av respektive nämnd. I årsredovisningen utvärderas målen på nämndsnivå och det görs en sammanställning av måluppfyllelsen på de strategiska områdena för hela kommunen i förvaltningsberättelsen.

Strategiska område	Antal mål uppfyllda	Antal mål delvis uppfyllda	Antal mål ej uppfyllda
Livsmiljö	7	6	1
Arbete och näringsliv	4	3	0
Infrastruktur & kommunikation	2	2	0
Service & värdskap	5	1	0
Summa	18	12	1

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i Budget 2020. Av den framgår att 18 av 31 verksamhetsmål är uppfyllda, att 12 av 31 mål delvis är uppfyllda samt att 1 av 31 mål inte är uppfyllda.

I förvaltningsberättelsen i årsredovisningen 2019 angavs att kommunen under år 2020 kommer ta fram och besluta om en ny vision och nya inriktningsmål. Dessa skall i sin tur mynna ut i nya mål och indikationer för respektive nämnd. Det angavs även vara viktigt att det tas fram tydliga och mätbara indikatorer och att varje nämnd systematiserar arbetsgången. I årets förvaltningsberättelse anges att på grund av pandemin så har arbetet kring ny vision fått flyttas fram under året. I början av år 2021 beslutas det om nya strategiska områden och fullmäktigemål. Det anges även att ny vision kommer att beslutas under år 2021. Därefter ska nya inriktningsmål tas som ska mynna ut i nya mål och indikatorer för respektive nämnd. Vidare anges att det är viktigt att det tas fram tydliga och mätbara indikatorer och att varje nämnd systematiserar arbetsgången. Arbetet med måluppfyllelsen är ett stort förbättringsområde som kommunen måste prioritera.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020 på kort sikt.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att det är möjligt att klara resultatmålet (mål 1) för perioden 2019-2022. Vi delar även kommunstyrelsens bedömning att investeringsmålet (mål 2) och soliditetsmålet (mål 3) ej kommer att uppnås med nuvarande planerad investeringsnivå. Investeringsnivåerna bör därför ses över för att säkerställa en god ekonomisk hushållning. Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för de finansiella målen för god ekonomisk hushållning för mandatperioden. Utifrån informationen i förvaltningsberättelsen bedömer vi att årets utfall delvis bidrar till möjligheten att nå de finansiella målen. De finansiella målen ska utvärderas efter målperioden 2019-2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i måldokument. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning om vikten av tydliga och mätbara indikatorer och att varje nämnd systematiserar arbetsgången. Det är av betydande vikt att såväl mål som indikatorer är tydliga, mätbara och realistiska för ett systematiskt och effektivt målarbete och för att kunna utvärdera målen på ett enhetligt sätt.

Vi bedömer att avsnittet god ekonomisk hushållning bör innefatta såväl de finansiella målen som de verksamhetsmässiga målen i enlighet med RKR:s rekommendation 15 Förvaltningsberättelsen.

Styrelsen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning, vilket är en brist. I likhet med tidigare år bedömer vi att en samlad bedömning bör upprättas i förvaltningsberättelsen, där styrelsen uttalar sig huruvida kommunen uppnår en god ekonomisk hushållning totalt sett.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har följande väsentliga avvikelser mot LKBR och god sed noterats:

Kommunen har under året omklassificerat exploateringsfastigheter från anläggningstillgång till omsättningstillgång och bedömt att det inte är något ytterligare som ska resultatföras eller tas upp som anläggningstillgång.

Intäkter har redovisats för lågt gällande erhållen byggbonus där kommunen har avvikit från god redovisningssed, av kvarvarande byggbonus för åren 2017 och 2018 om 4,3 mkr har endast 0,9 mkr redovisats på 2020 årsredovisning. Totalt sett är det ca 2,5 mkr som ej har påverkat årets resultat. Då avvikelse gjorts mot god redovisningssed såväl år 2018, år 2019 som år 2020 påverkar det jämförbarheten mellan åren. Kommunen upplyser öppet om avvikelsen mot god redovisningssed i årsredovisningen.

Avvikelse mot lag och god sed sker även avseende flyktingbidrag som kommunen har erhållit tidigare år från Migrationsverket, vilka ligger kvar som framtida skuld. Totalt sett är det 29,3 mkr som inte påverkar årets resultat. Årets bidrag från Migrationsverket har intäktsförts. Kommunen upplyser öppet om avvikelsen mot god redovisningssed i årsredovisningen.

Totalt uppgår avvikelserna ovan till 31,8 mnkr. Felen bedöms ej som materiella och påverkar ej periodens resultat i väsentlig omfattning.

De investeringsbidrag som kommunen erhållit redovisas som minskning av anskaffningsvärdet, vilket inte är förenligt med RKR R2. Under år 2020 har kommunen erhållit 1 mkr i bidrag. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningen.

Vid tidpunkten för granskningen var några av kommunens väsentliga bolag ej färdiga med sitt bokslutsarbete och årsredovisning, samt att revisionen pågick.

Upplysning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna. Skälen till avvikelserna framgår i årsredovisningen och avser:

- All leasing klassificeras som operationell leasing, avvikelse mot *rekommendation R5 Leasing*

Bedömning

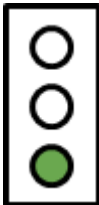
Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer det som en brist att några väsentliga kommunala bolag ej var klara med bokslutet och årsredovisningen vid tidpunkten för granskningstillfället av kommunens sammanställda räkenskaper.

Vi har noterat att kommunen avviker från god redovisningssed avseende:

- Investeringsbidrag
- Leasing
- Statsbidraget avseende Byggbonus och flyktingbidrag från Migrationsverket

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis Uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt	

Rekommendationer

Utän att det påverkar vår bedömning ovan lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Att fortsätta arbeta med förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR:s rekommendation 15 gällande förvaltningsberättelsen.
- Att skyndsamt åtgärda avvikelserna mot god redovisningssed.
- Att arbeta aktivt med framtagna principer för exploateringsredovisningen.
- Att tillsammans med nämnderna i likhet med tidigare år att fortsätta utveckla målarbetet med tydliga mätbara mål och indikatorer för ett systematiskt och effektivt målarbete samt för att kunna utvärdera målen på ett enhetligt sätt.
- Att avsnittet som avser måluppfyllelse för verksamheten ingår i avsnittet som avser *God ekonomisk hushållning* för att följa RKR:s rekommendation 15. Vi rekommenderar även kommunstyrelsen att lämna en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning, där styrelsen uttalar sig huruvida kommunen uppnår en god ekonomisk hushållning totalt sett.
- Att fastställa tidplan för kommunkoncernen gällande bokslut, rapportering och undertecknande av årsredovisningar och följa upp att tidsplanen följs.

Kristianstad den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Mattias Johansson

*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Anna Hilmarsson

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Sölvesborgs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-12-15. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2021-03-16 14:56:17 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: MATTIAS JOHANSSON

Datum

Mattias Johansson

Auktoriserad revisor

mattias.johansson@pwc.com

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2021-03-16 14:20:41 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANNA HILMARSSON

Datum

Anna Hilmarsson

anna.hilmarsson@pwc.com

Leveranskanal: E-post